

02
2018

letnik IX

brezplačnik Muzeja novejše zgodovine Celje
in Pokrajinskega muzeja Celje
ISSN 1855-8631

CELJSKE MUZEJSKE NOVICE

MALGAJ

Strip o mladeniču, ki ga je izbrala zgodovina.

Foto: MNZC

Franjo Malgaj

S stripom in razstavo o Franju Malgaju v MnZC obeležujemo stoto obletnico konca prve svetovne vojne in bojov za severno mejo.

>> 3,4

Foto: Gregor Katič

Lilijana Grosek

Celjska farmacevtka v letu jubilejev o svojem delu v Celjskih lekarnah, ki v svojo razvojno vizijo uspešno vključujejo tudi dediščino.

>> 5

Foto: Nina Sordat

Iz vojne v novo državo

Leto 1918: Habsburška monarhija razpade, njeni nekdanji podaniki Slovenci, Hrvati in Srbi ustanovijo lastno državo. Kako se spremembe odražajo v Celju? O tem na razstavi Iz vojne v novo državo v PMC.

>> 3

Celeia - mesto pod mestom

Foto: Gregor Katič

Stane Rozman,
direktor
Pokrajinskega
muzeja Celje

V muzeju hranimo karto mesta Celje, ki jo je v prvi polovici 19. stoletja narisal Friderich Byloff. Na njej so označena mesta, kjer so ob gradbenih delih prišli na svetlo ostanke rimske Celeie. V 180 letih, odkar je nastala ta naša najstarejša arheološka karta, se ni kaj veliko spremenilo. Povsod v mestu, kjer zakopljemo globlje od pol metra, naletimo na dediščino rimske Celeie. Nekateri vidijo v njej breme, večini pa nam je v ponos.

V Pokrajinskem muzeju Celje smo pred leti začeli s projektom Celeia Antiqua, s katerim želimo v mestu obeležiti vse kraje, kjer si je možno pogledati ostanke nekoč mogočne Celeie; Paolo Santonino jo je v XV. stoletju primerjal celo z antično Trojo.

V sklopu projekta smo do sedaj že realizirali sledeča razstavišča: Mesto pod mestom v Knežjem dvoru, Vivas Felix v prostorih OKC, Paviljon za prezentacijo arheologije v novem TIC-u, Starokrščanska krstilnica v Gubčevi ulici, Stoletja pod telovadnico na I. OŠ, Vila urbana na Glavnem trgu, s talnimi označbami pa smo označili tudi potek obeh glavnih celejanskih ulic carda in dekumana. V prihodnjem letu imamo v planu ureditev novega razstavišča na Muzejskem trgu, kjer bomo predstavili novo odkrite freske, ki se lahko postavijo ob bok pompejanskim. Prepričan sem, da bo prezentacija prav tako kvalitetna, kot je ta v Knežjem dvoru, in bo v ponos tako muzeju kot tudi mestu Celje. V naslednjih letih nas čaka še ureditev Herkulovega svetišča, preselitev razstave Svetišča ob reki z Mariborske ceste v preurejen zunanji lapidarij muzeja, označitev reke Savinje kot enega najpomembnejših arheoloških najdišč v Celju ter obeležitev tudi Celjanom malo znanega svetišča štirih bogov. Pogosto je pomanjkanje denarja najbolj enostaven izgovor, če nekaj nočes ali ne moreš narediti. V primeru projekta Celeia Antiqua temu ni tako, saj sta tako MO Celje kot tudi MK RS podprla ideje muzeja. V Celju si v zadnjem času nova arheološka odkritja kar sledijo. Toda v muzeju ostajamo optimisti, prepričani, da bomo delo uspešno opravili. Imamo jasen cilj: Celjanom in turistom čim bolj verodostojno in živo približati utrip antične Celeie.

Rozman Stan

m n z r

muzej novejšezgodovine | celje

Muzej novejšezgodovine Celje, Prešernova ulica 17, Celje
Stalna razstava **Živeti v Celju, Otroški muzej Hermanov brlog, Zobozdravstvena zbirka Fotoatelje in galerija Pelikan**, Razlagova ulica 5, Celje

Odperto: torek–petek od 9.00 do 17.00 (Fotoatelje in galerija Pelikan do 13.00), sobota od 9.00 do 13.00, nedelja in prazniki od 14.00 do 18.00 (Fotoatelje in galerija Pelikan samo po predhodni najavi vsaj 48 ur prej)

Zaprto: ob ponedeljkih, 1. in 2. januar, velikonočna nedelja, 1. in 2. maj, 1. november, 25. in 31. december

Stari pisar, Prešernova ulica 20, Celje
Klobučarska delavnica, Glavni trg 17, Celje (oboje: ogled po predhodni najavi)

Občasne razstave: Zemlja pleše (19. april 2018–31. december 2019), **Franjo Malgaj** (6. november 2018–8. februar 2019)

Razstavišče **Stara grofija**, Muzejski trg 1, Celje
Stalne razstave: **Kulturnozgodovinska razstava, Od gotike do historicizma po korakih** (prilagojeno za osebe z okvaro vida), **Alma M. Karlin Poti, Lapidarij** (zaprto zaradi obnove)
Občasne razstave: **Iz vojne v novo državo** (november 2018)

Razstavišče **Knežji dvorec**, Trg Celjskih knezov 8, Celje

Stalna razstava: **Celeia – mesto pod mestom, Grofje Celjski, Od šivanke do zvezd** (prazgodovina)

Odperto: november–februar: torek–petek od 10.00 do 16.00, sobota od 9.00 do 13.00

Zaprto: ob ponedeljkih, nedeljah in praznikih

CELJSKE MUZEJSKE NOVICE

26. oktober 2018

ISSN 1855-8631

Izdajatelj: Muzej novejšezgodovine Celje in Pokrajinski muzej Celje

Odgovorna urednika: dr. Tonček Kregar in Stane Rozman

Glavna urednica: dr. Marija Počivavšek
Uredniški odbor: dr. Tonček Kregar, dr. Marija Počivavšek, Stane Rozman, Barbara Trnovec, Urška Repar, mag. Damir Žerič
Oblikovna zasnova: Metka Vehovar Piano, Inspiro d.o.o.

Računalniški prelom: Počivavšek, d.o.o.

Lektoriranje: Špela Kregar

Naklada: 14.000

Tisk: Dikplast, Celje

Časopis Celjske muzejske novice je brezplačnik, ki izhaja dvakrat letno in je namenjen seznanjanju najširše javnosti z delom muzejev.

Iz vojne v novo državo (1918–1921)

Leta 1918 si je Evropa oddahnila. Morija štiriletne vojne se je končala. A olajšanje je bilo kratkotrajno, saj so se države in ljudje znašli v vrtincu političnih, družbenih in gospodarskih sprememb. Za slovenski narod je bilo leto 1918 dodatna prelomnica. Habsburška monarhija, v kateri so živeli stoletja, je razpadla. Čeprav je bil dogodek željen, je bilo soočenje z novo stvarnostjo boleče. Kako so se sprijeli s problemi v Celju, mestu, zaznamovanem z nacionalnimi nasprotji, si oglejte na razstavi v Pokrajinskem muzeju Celje **R. F. G.**

PMC, F.788.

Ne Cilli, Celje.

Foto: Last Martina, atra

Slovenec sem.

Ipavci, skladatelji in zdravniki v Šentjurju

Ipavci so se zapisali v slovensko glasbeno zgodovino 19. stoletja. Ob glasbi je bilo njihovo osnovno poslanstvo zdravniška služba. Na glasbenem področju so bili dejavni Alojz, Benjamin, Gustav, Josip in Prvi avstrijski damski kvartet, ki so ga sestavljale sestre Čampa. Ob tem v Ipavčevi hiši predstavljamo meščanski salon, kakršen je krasil tudi njihov dom na prelomu stoletja, ter predstavitev Šentjurja v 19. stoletju. Skozi razstavo nas popeljejo odlomki serije Ipavci in številni Ipavčevi samospevi, kot so Slovenec sem, Domovini in drugi. **J. R.**

Franjo Malgaj v stripu in na razstavi

Ob stoti obletnici konca prve svetovne vojne in bojov za severno mejo v Muzeju novejšje zgodovine Celje posebno pozornost posvečamo Franju Malgaju, borcu za slovensko Koroško. Da bi njegovo življenjsko pot v širšem zgodovinskem kontekstu približali zlasti mlajšim generacijam, smo izdali atraktiven strip avtorjev Marijana Pušavca in Gašperja Krajnca. Strip predstavlja tudi jedro razstave, ki jo bomo v MnZC odprli 6. novembra, natančno sto let po tem, ko so na celjski mestni hiši prvič v zgodovini zaplapolale slovenske trobojnice. Vstop prost! **T. K.**

Fotograf: MnZC

Mednarodni razpis za likovna dela otrok

Muzej novejšje zgodovine Celje je pripravil 22. mednarodni razpis za likovna dela otrok na temo »Zemlja, barvit planet«. K sodelovanju vabimo otroke med 6. in 12. letom starosti, ki bodo s svojimi likovnimi deli v različnih tehnikah soustvarjali Hermanovo galerijo, novo likovno zbirko otroške ustvarjalnosti. Razpis je odprt od 1. septembra 2018 do 31. januarja 2019 in nagovarja otroke z vsega sveta. Najboljša likovna dela bodo prejela posebno priznanje ali nagrado in bodo razstavljena v Otroškem muzeju Hermanov brlog. **U. R.**

Oblikovanje: Juri Repar

Foto: Josip Pelikan

Kralj Aleksander Karađorđević v Celju 1920.

»Jugoslovanski« večer v MnZC

V četrtek, 29. novembra, vas ob 18. uri vabimo na pogovorni večer v kavarno Muzeja novejšje zgodovine Celje. Z uglednima gostoma, zgodovinarjema akad. prof. dr. Jožetom Pirjvcem in dr. Andrejem Rahtenom, se bomo pogovarjali o večplastni zgodovinski vlogi in pomenu jugoslovanske državne tvorbe, od katere nastanka bo 1. decembra minilo sto let in v kateri smo Slovenci preživeli večino dvajsetega stoletja. Posledično ostaja v našem kolektivnem spominu, njeno vrednotenje pa je pogosto pogojeno z osebnimi in družinskimi izkušnjami. Vstop prost. **T. K.**

Arhiv Občine Vransko. Foto: Tomaz Lenarčič

Schwentnerjeva hiša.

Schwentnerjeva hiša

Evropsko leto kulturne dediščine bodo na Vranskem zaznamovali z obnovo Schwentnerjeve hiše, ki se je pričela v začetku septembra. Rojstna hiša knjigararja in založnika slovenske moderne Lavoslava Schwentnerja, s skoraj v celoti ohranjeno stanovanjsko opremo, ki ponazarja kulturo bivanja na prelomu iz 19. v 20. stoletje, bo z novo fasado, streho in obnovljenim stavbnim pohištvom kmalu zasijala v lepši podobi. Načrtovana je tudi obogatitev ponudbe, saj bo poleg obstoječih vsebin v hiši zaživel še center za povezovanje lokalnih ponudnikov. **D. Ž.**

Foto: Tomo Jeseničnik

Utrinek iz lekarniškega ambianta v MnZC.

Iz preteklosti celjskih lekarn

Celjske lekarne letos obeležujejo 70-letnico delovanja (leta 1948 je bila ustanovljena Državna lekarna MLO Celje, v katero so vključili vse tri dotodanje mestne lekarne), 50-letnico regijske združitve pod okriljem Celjskih lekarn, obenem pa letos mineva tudi 440 let od prve omembe lekarnarja v Celju.

Lekarniška služba se je od medicine ločila že v zgodnjem srednjem veku. V Evropi so lekarne nastajale najprej v samostanih, že v 11. stoletju pa je delovala prva javna lekarna. Celje je lekarno dobilo med prvimi mesti na Štajerskem; leta 1578 se v virih prvič omenja lekarnar v Celju, to je bil Adam Schwayger. Z razvojem védenja o zdravilstvu se je število lekarn

spreminjalo; so pa le-te, zanimivo, še vedno obravnavali kot obrtno dejavnost, šele dvorni dekret iz leta 1820 je za lekarnarje zahteval univerzitetno izobrazbo. Seveda so lekarnarji pri svojem delu morali upoštevati veljavna načela o izdelovanju zdravil, zapisana v normativnih knjigah o zdravilih, t. i. farmakopejah. Seveda so se vsi koraki, ki so vodili k profiliranju lekarnarjevega dela in poklica, odražali tudi v razvoju celjskega lekarništva.

Najstarejša je kasneje poimenovana Lekarna pri orlu (1578), ker pa je bila lekarniška obrt vezana na koncesijo in število lekarn regulirano, so naslednji dve celjski lekarni uspeli odpreti šele po dolgoletnih prizadevanjih: kot druga je nastala Lekarna pri Mariji Pomagaj (1878), najmlajša pa je Lekarna pri križu (1922). Leta 1940 so že stekle priprave na ustanovitev četrte celjske lekarne, a sta njeni ustanovitvi nasprotovali tako politika kot tudi stroka. Po drugi svetovni vojni so zasebne lekarne postopoma podržavili, vse tri dotodanje lekarne so predstavljale temelj, na katerem so leta 1948 nastale Celjske lekarne, ki danes uspešno delujejo v mestu in regiji. Dandanes je lekarniška dejavnost del zdravstvene dejavnosti, ki se izvaja kot javna služba, opravljajo pa jo tako javni zavodi kot tudi zasebniki na podlagi koncesije. **MARIJA POČIVAVŠEK**

Pokrov kloake

Leta 1979 je bila ob polaganju novih odtokov na Slomškovem trgu najdena v celoti ohranjena pravokotna plošča iz marmorja, ki ima na sredini vrezano štirilisto rozeto.

Gre za 93 cm dolg, 78 cm širok in 8 cm debel pokrov antičnega kanalizacijskega jaška. Ta se trenutno nahaja v Zgodovinskem arhivu Celje na razstavi Celjsko podzemlje – kanalizacija v Celju od antike do danes, ki je nastala ob 110. obletnici vzpostavitve moderne kanalizacije v mestu, sicer pa ga v svoji arheološki zbirki hrani Pokrajinski muzej Celje.

Najdba ni presenetljiva, saj je bila mreža kanalov na gosto razpeljana po celotni rimski Celjeji. Doslej je bilo namreč dokumentiranih 1460 m rimskih kanalov na različnih koncih mestnega jedra, vendar celoten sistem še zdaleč ni raziskan. Tovrstni pokrovi so pokrivali kanalizacijske jaške na vsakih nekaj deset metrov, zato bolj preseneča dejstvo,

Foto: Nina Sovdat

Pokrov antičnega jaška z rozeto.

da sta bili v Celju odkriti le še dve tovrstni najdbi; en poškodovan pokrov s šestlsto rozeto je bil odkrit istočasno na Slomškovem trgu in še eden manjši odlomek pri arheoloških raziskavah na Mariborski cesti leta 2003.

Pravokotni kamniti pokrovi s predrtino v obliki rozete sicer niso redkost, saj se pojavljajo skoraj povsod znotraj meja rimskega imperija. Služili so tako za dostop do kanalov, ki so bili redno vzdrževani oz. čiščeni, pa tudi kot odtoki, saj je skozi osrednje predrtine v kanale odtekala meteorna voda z ulic in trgov.

MAJA BAUSOVAC

6. november 1918 – »Dan svobode« v Celju

Konec (prve) svetovne vojne je povzročil velike spremembe na političnem zemljevidu Evrope in sveta ter odločilno vplival tudi na Slovence. 29. oktobra 1918 je bila na Kongresnem trgu v Ljubljani slovesno razglašena Država Slovencev, Hrvatov in Srbov (Država SHS), v katero so se povezali Južni Slovani iz nekdanje Avstro-Ogrske..

Tudi slovenski Narodni svet v Celju s prevratom ni odlašal ter je že v zadnjih oktobrskih in prvih novembrskih dneh prevzel vojaško (1. novembra je njemu in novi državi priseglo vodstvo 87. pešpolka) in varnostno (ustanovili so slovensko narodno stražo, nemški policiji pa prepovedali delovanje) oblast, 6. novembra pa je sledil še prevzem civilne uprave. Tega dne ob pol devetih zjutraj se je dr. Friderik Lukan, vladni tajnik iz Ljubljane, ki ga je Narodna vlada v Ljubljani imenovala za gerenta celjske mestne občine, v spremstvu komisije celjskega Narodnega sveta odpravil v mestno hišo. Župan dr. Jabornegg mu je izročil urad in posle ter podpisal prvi magistratni zapisnik v slovenskem jeziku.

Na trg pred stavbo so se takrat že zgrinjali Sokoli na konjih, otroci slovenskih šol z zastavicami, dekleta in žene v narodnih nošah, godbe in pevski zbori ter vsa ostala navdušena množica ljudi vseh starosti, družbenih slojev in političnih usmeritev, ki naj bi po poročanju slovenskega tiska štela kar 20.000 ljudi. Ob deseti uri dopoldan jih je z balkona magistrata pozdravil predsednik celjskega Narodnega sveta dr. Ernest Kalan in svoj vzneseni nagovor zaključil z naslednjimi besedami: »Danes plapolajo na mestni hiši prvič slovenske trobojnice in ostanejo za večno. Živelo slovensko Celje! Živela Jugoslavija!« **STONE KREGAR**

Foto: MZC

Lilijana Grosek

Farmaceutka s pravim receptom

Celjske lekarne (v nadaljevanju CL) letos obeležujejo 70-letnico svojega delovanja. Bogata preteklost se kot kulturna dediščina zrcali tudi v Muzeju novejšje zgodovine Celje, s katerim zavod že desetletje uspešno sodeluje. CL, ki so letos za uspešno delo in strokovno odličnost prejele zlati grb Mestne občine Celje, že 23 let vodi Lilijana Grosek.

Kakšni so vaši občutki ob tako pomembnih jubilejih vašega zavoda?

Letos obeležujemo več jubilejev; veseli in ponosni smo na vse doseženo v minulih obdobjih. Številni zaposleni v zavodu že desetletja uspešno prispevajo k utiranju vedno novih poti v lekarništvu. Ob tem smo tudi hvaležni, da nam je v težkih, včasih celo precej burnih razmerah uspelo uspešno premagati številne ovire. Vzpostavili smo mrežo 20 zelo sodobno opremljenih lekarn in dveh laboratorijev za proizvodnjo lastnih izdelkov in kontrolo njihove kakovosti, v katerih je zaposlenih 185 sodelavcev. Od tega polovica farmacevtov, magistror farmacije, nosilcev dejavnosti, ki jim pri izvajanju dejavnosti pomagajo drugi visoko usposobljeni zaposleni.

Kako se delo farmacevta razlikuje od dela lekarnarja, kot ga je mogoče videti na stalni razstavi Živeti v Celju v MnZC?

Lekarniško delo se je v zadnjih desetletjih izjemno spremenilo. Če so včasih vsa zdravila izdelali sami v lekarnah, jih sedaj pripravimo manj kot pet odstotkov po recepturi za posameznega bolnika, ostalo so industrijsko izdelana zdravila. Poleg tega imamo veliko skupino, ki jih imenujemo izdelki za podporo zdravljenju, npr. prehranska dopolnila, med katerimi je največ kombinacij vitaminov in mineralov ter izdelkov iz zdravilnih rastlin. Ne manjka tudi medicinskih pripomočkov, medicinske in negovalne kozmetike in številnih drugih izdelkov, s katerimi želimo zagotoviti našim uporabnikom vsa pri nas dosegljiva zdravila in druge izdelke za zdravljenje, podporo zdravljenju in varovanju zdravja. Lekarniško tradicijo izdelave zdravil ohranjamo s proizvodnjo številnih lastnih izdelkov in galenskih zdravil, ki so pripravljene po preverjenih lastnih recepturah ali pa po sodobnih

Foto: Gregor Katč

Lilijana Grosek, mag. farm., direktorica Celjskih lekarn

farmaceutskih formulacijah. Veliko se je spremenilo tudi na področju predpisov, tako tistih, ki jih sprejema država in vplivajo na organizacijo in pogoje delovanja lekarn, kot tistih, ki krojijo financiranje dejavnosti. Uvedli smo nove storitve in pristope pri obravnavi pacientov v smislu zagotavljanja večje zasebnosti. Kaj pa ostaja tako kot nekdaj? Skrb za oskrbo z učinkovitimi in varnimi zdravili in svetovanje o njih. Naše vsakodnevno delovanje sledi sloganu Več za vaše zdravje iz Celjskih lekarn, v katerega smo strnili zaveze poslanstva, vizije in vrednote našega zavoda.

Kako se v CL odzivate na razvoj znanosti in tehnologije na področju farmacije, kakšna je vaša vizija razvoja?

Sodobni dosežki znanosti se zrcalijo pri našem vsakodnevnem delu kot nabor vseh sodobnih zdravil, dostopnih na slovenskem tržišču, razvijanje novih formulacij za lastne izdelke, neprestanim posodabljanjem znanja zaposlenih. Uvajamo tudi različne tehnologije – robotizirana skladišča za shranjevanje in prinos zdravil, opremo za varno izdelavo zdravil pod nadzorovanimi pogoji, avtomatske blagajne ..., ki nam pomagajo pri poslovnih in strokovnih procesih in hkrati omogočajo strokovnim delavcem več časa za pogovor in svetovanje. Z nadaljnjimi koraki bomo tudi v prihodnje posredovali uporabnikom storitev in zdravstvenim sodelavcem najsodobnejše znanje, informacije in izdelke za zagotavljanje in ohranjanje zdravja ter izboljšanje kakovosti življenja.

Ste zavod, ki ob svojem poslanstvu ne zapostavlja svoje družbene odgovornosti, obenem pa spoštuje tudi tradicijo.

Čeprav pri našem delu izhajamo iz že omenjenega slogana, pa se naše sodelovanje z lokalnimi skupnostmi včasih razširi tudi nekoliko širše čez ta okvir. Zato podpiramo

oz. sodelujemo pri aktivnostih ustanov ali društev, ki so posredno povezane z zdravim življenjskim slogom ali pomembno prispevajo k boljšemu življenju skupnosti. Na različnih lokacijah v regiji izvajamo neodvisna predavanja in srečanja z našimi uporabniki. Zavedanje korenin preteklosti vzbuja v nas veliko spoštovanje do dosežkov naših predhodnikov. Pozabi časa smo iztrgali številne podatke, predmete, zgodbe, spomine. Omogočili smo izdajo knjige mag. Štefana Predina Lekarne na Celjskem od Mozirja do Podčetrtrka, ki izjemno natančno predstavi lekarne do konca druge svetovne vojne; trenutno urejamo gradivo za kasnejše obdobje. V sodelovanju z MnZC sta nastali dve stalni zbirki: ena v sklopu stalne razstave Živeti v Celju in druga na sedežu Celjskih lekarn. Pa muzejska lekarniška kotička v novi lekarni Rogaška Slatina in lekarni Slovenske Konjice. Lekarni v Rogatcu in Laškem sta v delu za paciente tudi urejeni v duhu starih lekarn.

Kako usklajujete zahtevno strokovno delo z zasebnim življenjem? Kaj počnete v prostem času oz. kaj vas veseli?

Kaj imam rada? Veliko: kljub naravoslovni izobrazbi umetnost na različne izrazne načine, zaradi znanja naravoslovja tudi naravo v vsej svoji raznolikosti in pojavnih oblikah. Potepe, da spoznavam nove kraje, kulture, različne dosežke. Rada berem knjige in obiskujem filmske predstave v Metropolu, dobro se razumem tudi s kuhalnico, kolesom, manj s smučmi. Raje imam mačke. Usklajevanje med obveznostmi na delu in doma? Od nekdaj sem počela hkrati veliko različnih stvari. Zato kar gre, včasih boljše, drugič počasneje. Ko pogledam nazaj, je bilo zelo veliko uresničenega, a tudi za naprej je še veliko načrtov.

MARIJA POČIVAVŠEK in TONE KREGAR

Hermanova galerija

Muzej novejšje zgodovine Celje na pobudo Mestne občine Celje z letošnjim letom nadaljuje dolgoletno delo Zavoda za ustvarjalni razvoj mladih Mihaila Lišanina.

Prevzeli smo več kot 4000 likovnih del otrok in mladih z vsega sveta, nagrajenih na mednarodnih razpisih, ki so spodbujali likovno ustvarjalnost vse od leta 1995 dalje. Likovna dela smo inventarizirali in jih uvrstili v muzejsko zbirko. Več kot 20-letna tradicija mednarodnega razpisa za likovna dela pa se s tem ni zaključila, saj jo bomo v nekoliko spremenjeni obliki nadaljevali. Ustanovili smo Hermanovo galerijo, likovno zbirko, ki jo bodo vsako leto soustvarjali otroci med 6. in 12. letom. Tema letošnjega mednarodnega razpisa je v skladu z aktualno občasno razstavo v otroškem muzeju »Zemlja, barvit planet«, k sodelovanju pa želimo nagovoriti otroke z vsega sveta. Med deli, ki bodo prispela na razpis, bo strokovna komisija izbrala tista, ki si zaslužijo posebno priznanje in nagrado, slednja

pa bodo tudi uvrščena na razstavo v Otroškem muzeju Hermanov brlog, ki jo bomo pripravili v začetku leta 2020. Razstavo bodo spremljali tudi kreativni programi, namenjeni otrokom ter staršem, ki želijo najmlajše usmerjati pri razvoju njihovih spretnosti.

Hermanova galerija je odraz uspešnega sodelovanja Muzeja novejšje zgodovine Celje, Mestne občine Celje in Zavoda za ustvarjalni razvoj mladih, katerega izjemno delo v preteklosti je osnova in izhodišče za nove vsebine našega muzeja.

URŠKA REPAR

Foto: Nuša Orlentavšek

Herman Lisjak, maskota Otroškega muzeja Hermanov brlog.

Mednarodne igre šolarjev v Jeruzalemu

5. junija 2018 je bila v Celju slavnostna prireditev, s katero smo obeležili 50-letnico Mednarodnih iger šolarjev. Ob tej priložnosti smo v Pokrajinskem muzeju Celje pripravili tudi občasno razstavo.

Mednarodne igre šolarjev (ICG) so vsakoletna športna prireditev za šolarje med 12. in 15. letom starosti. Prve igre so bile leta 1968 na pobudo Metoda Klemenca organizirane v Celju. Njegova želja je bila, da v ospredju ne bi bilo zgolj športno tekmovanje, temveč da bi otrokom iz dežel z različno kulturo ter družbeno in politično ureditvijo ponudili možnost, da se med seboj družijo in spoznavajo. Igre so v desetletjih razvoja postale globalna uspešnica. Postale so stičišče športa in kulturne raznolikosti. V želji, da bi zgodovino iger predstavili mednarodni javnosti, smo se povezali z organizatorjem iger. Ta je prislunil naši ideji, da bi razstavo pripravili na prizorišču naslednjih iger, ki so med 29. julijem in 3. avgustom 2018 potekale v Jeruzalemu.

V muzeju smo ponosni, da smo uspeli v starodavnem mestu pripraviti prvo razstavo izven Evrope. Še več, udeležence iger in spremljevalne delegacije so muzejski panoji, napisani v angleškem in hebrejskem jeziku, pozdravili že na letališču v Tel Avivu. Razstava je naletela na resnično izjemen odziv, saj je bila postavljena v središču dogajanja, organizatorji pa so jo vključili v osrednji kulturni program za povabljenke iz mest udeležencev. Na igrah je sodelovalo okoli 1500 mladih iz 69 mest in 29 držav. **DAMIR ŽERIČ**

Foto: PMČ

Utrinek z razstave v Jeruzalemu.

Pogled od zunaj: Vzprednice

Program prostovoljstva v muzeju mi je dal veliko več, kot lahko vrnem z vloženim časom in delom. Tu je dostop do gradiva, vodenj, muzejskih zbirk, možnost, da dobim odgovore na vprašanja, in seveda tisto najbolj neprecenljivo – znanje.

Če bi me pred pol leta vprašali, kaj me v Pokrajinskem muzeju privlači, bi bil odgovor preprost: Celeia in Celjski grofi. Tam sem imela vedno občutek, da z lahkoto preskočim v drug čas in si napolnim domišljijo z dejstvi in mojimi (tudi napačnimi) predstavami. Zato me je toliko bolj presenetilo, da me je prevzela zgodovinska kulturno-umetniška zbirka s Celjskim stropom. Posebej slednji mi zaposluje domišljijo tudi s svojimi skrivnostmi in zgodbami, ki jih pripoveduje.

Foto: Nataša Žmaher

Kulturnozgodovinska zbirka.

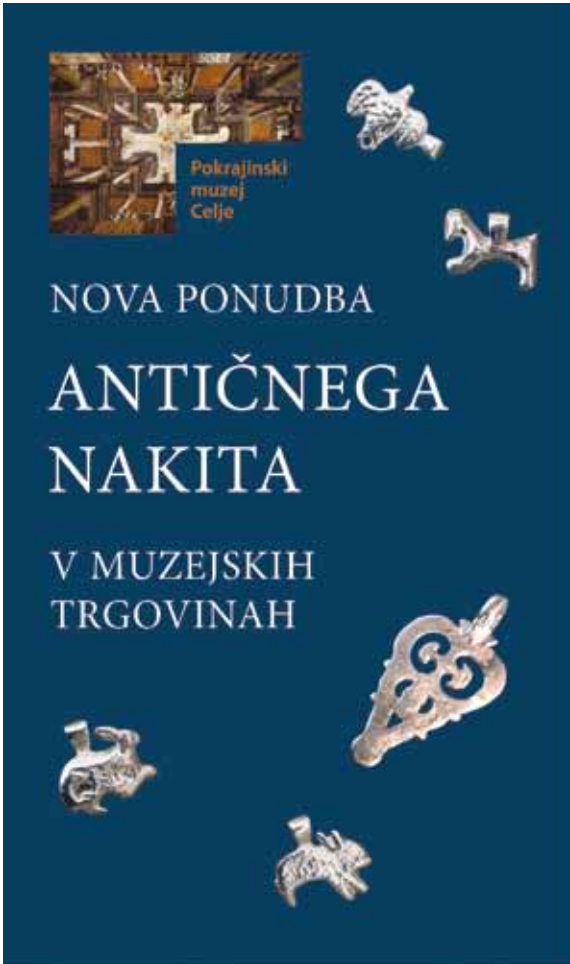
In kaj naj bi imele te, 400 let stare slike povedati sodobnemu človeku? Ali res lahko potegnemo kakšno vzprednico? Zgodbe o boju amazonk – mar nismo še vedno amazonke, ki bijemo sicer drugačne bitke, pa vendar? Štirje giganti prikazujejo krute usode in tudi tu lahko vsakdo potegne kakšno vzprednico z lastnimi življenjskimi izkušnjami. Še vedno skrito ime avtorja, ki se nam smehlja izza ograje, vzbuja pozornost kljub anonimnosti. Morda bi tudi danes lahko okrepili zavedanje, da je delovanje bolj pomembno kot ime.

Zagotovo drži dejstvo, da je v našem mestu zbrana bogata dediščina. Zgodovinskih in kulturnih zanimivosti ni potrebno vedno iskati drugje, vsaj tako dolgo ne, dokler dobro ne spoznamo teh, ki so nam na dosegu roke. Nato lahko potegnemo vzprednice in smo zopet (upravičeno) ponosni na vse tisto, kar nam je na voljo doma. **IRENA MEZNARIČ VRATOVIČ**

Pokrajinski
muzej Celje

Muzejski trg 1,
Celje

Trg Celjskih
knezov 8,
Celje

Pokrajinski
muzej
Celje

NOVA PONUDBA
ANTIČNEGA
NAKITA
V MUZEJSKIH
TRGOVINAH

The poster features a dark blue background with several pieces of antique jewelry, including a bracelet, a ring, and several brooches, arranged around the central text. A small inset image in the top left corner shows a wooden structure, possibly a museum display case.

Muzej novejšje
zgodovine Celje

Prešernova ul. 17,
Celje

NOVO!

ZGODBA O JUNAKU
BOJEV ZA SEVERNO
MEJO V STRIPU ZA VSE
GENERACIJE.

CENA: 8 EUR

Sodelavci in prostovoljci MnZC na strokovni ekurziji v Lendavi.

Ogled razstave Steklo na Celjskem je udeležencem delavnice ponudila sveže ideje za poslikavo lastnih izdelkov.

Pokrajinski muzej Celje so obiskali kolegi iz osiješkega muzeja in knjižnice.

Od kave do kofetkanja v muzejski kavarni.

Poletne počitniške vragolije z MnZC.

Zakaj ne moremo pozabiti Veronike Deseniške poslušalcem razlaga mag. Tatjana Rozman.

Sozvočja sveta v Hermanovem gledališču.

Usposabljanje prve generacije prostovoljcev v Pokrajinskem muzeju Celje.

Nagradno vprašanje: Katerega dne so na celjski mestni hiši prvič zaplapolale slovenske trobojnice?

Odgovor

Ime in priimek

Naslov

Odgovore pošljite do ponedeljka, 26. novembra 2018, na naslov Muzej novejšje zgodovine Celje, Prešernova ulica 17, 3000 Celje, s pripisom »Nagradno vprašanje«. Tri izmed pravih odgovorov bomo nagradili z izdelkom iz naše muzejske trgovine in dvema brezplačnima vstopnicama. Nagrajenci bodo obveščeni po pošti.

Nagrajenci iz prejšnje številke so: **Irena Urbancl, Karmen Zupanc P. in Olga Oserban, vsi iz Celja.** Nagrade vas čakajo v muzejski trgovini Pokrajinskega muzeja Celje.